

Obsah

UVOD

Síťové protokoly	1
U.1 ISO OSI	3
U.1.1 Fyzická vrstva	3
U.1.2 Linková vrstva	4
U.1.3 Síťová vrstva	5
U.1.4 Transportní vrstva	6
U.1.5 Relační vrstva	6
U.1.6 Prezentační vrstva	7
U.1.7 Aplikační vrstva	7
U.2 TCP/IP	7
U.2.1 Internet Protokol	7
U.2.2 Protokoly TCP a UDP	8
U.2.3 Aplikační protokoly	8
U.3 Způsoby přenosu informací	9
U.3.1 Synchronní přenos	9
U.3.2 Paketový přenos	10
U.3.3 Asynchronní přenos	10
U.4 Virtuální okruh	11
U.4.1 Pevné a komutované virtuální okruhy	12

KAPITOLA 1

Směrovače CISCO	13
1.1 Označování rozhraní	15
1.2 Kabely	15
1.3 Paměť	16
1.4 Konzola	17
1.5 Příkazy	18
1.5.1 Neprivilegovaný režim	19
1.5.2 Privilegovaný režim	20
1.6 Konfigurace	20
1.6.1 Nastavení hesla pro privilegovaný přístup	22
1.6.2 Web	22
1.6.3 ConfigMaker	23
1.7 Debug	24

Nástroje pro sledování sítě 27

2.1	Packet driver	28
2.2	Program „Sledování sítě“ (MS Network Monitor)	29
2.2.1	Zachytávání rámců	29
2.2.2	Prohlížení zachycených rámců	32
2.2.3	Filtry pro zobrazení zachycených rámců	33
2.3	Ethereal	34
2.4	Domácí cvičení	35

Fyzická vrstva 37

3.1	Sériové linky	38
3.1.1	Sériový a paralelní přenos dat	38
3.1.2	Symetrický a asymetrický signál	38
3.1.3	Synchronní nebo asynchronní přenos	38
3.1.4	Normy V.24, V.35 a X.21	40
3.1.5	Nulový modem	42
3.2	Modemy	43
3.2.1	Komutovaná linka	43
3.2.2	Pevná linka	44
3.2.3	Modem je „automatický“	44
3.2.4	Synchronní přenos	46
3.2.5	Základní pásmo a přeložené pásmo	46
3.2.6	Přenosová rychlost	47
3.2.7	Komprese dat	49
3.2.8	Detekce chyb	49
3.3	Digitální okruhy	49
3.3.1	ISDN	49
3.3.2	Linky E	53
3.3.3	IP bez linkové vrstvy	54
3.4	LAN	54
3.4.1	Strukturovaná kabeláž	55
3.4.2	Ethernet (10 Mb/s)	59
3.4.3	Fast Ethernet (100 Mb/s)	61
3.4.4	Gigabitový Ethernet (1 Gb/s)	61
3.4.5	FDDI	61
3.5	GSM	62
3.5.1	Připojení počítače k Internetu přes datový okruh GSM	65
3.5.2	GPRS	66

KAPITOLA 4

Linková vrstva **67**

4.1	SLIP	67
4.2	CSLIP	68
4.3	HDLC	72
4.3.1	Křídlová značka (Flag)	73
4.3.2	Adresní pole	74
4.3.3	Kontrolní součet	74
4.3.4	Datové pole a typ přenášeného protokolu	74
4.3.5	Řídicí pole	74
4.3.6	Závěr k protokolu HDLC	77
4.4	PPP	78
4.4.1	Vytáčení telefonní linky	80
4.4.2	Protokol LCP	81
4.4.3	Autentizace	87
4.4.4	Protokol řízení zpětného volání	92
4.4.5	Další protokoly	93
4.4.6	Protokol IPCP	98
4.5	Frame Relay	100
4.5.1	Rámec protokolu Frame relay	104
4.5.2	IP přes Frame relay	107
4.5.3	LMI	109
4.5.4	Konfigurace Frame Relay na směrovačích CISCO	109
4.5.5	Závěr k protokolu Frame Relay	109
4.6	Lokální sítě (LAN)	110
4.6.1	Ethernet	111
4.7	Bezdrátové lokální sítě WLAN	119
4.7.1	Typické WLAN konfigurace	121
4.7.2	Antény	122
4.7.3	Bezpečnost WLAN	122
4.8	Fixed Wireless Access FWA	124
4.8.1	Některé rozdíly FWA a WLAN	124
4.8.2	Hlavní výhody FWA	125

KAPITOLA 5

IP protokol (Internet Protocol) **127**

5.1	IP-datagram	131
5.2	Protokol ICMP	135
5.2.1	Echo	137
5.2.2	Nedoručitelný IP-datagram	138
5.2.3	Sniž rychlost odesílání	138

5.2.4	Změň směrování (Redirect)	138
5.2.5	Žádost o směrování	139
5.2.6	Čas vypršel (time exceeded)	139
5.2.7	Žádost o masku	141
5.2.8	Časová synchronizace	141
5.3	Fragmentace	142
5.4	Volitelné položky IP-záhlaví	145
5.4.1	Zaznamenávej směrovače	146
5.4.2	Zaznamenávej čas	149
5.4.3	Explicitní směrování	150
5.4.4	Upozornění pro směrovač (IP Router Alert Option)	152
5.5	Protokoly ARP a RARP	153
5.5.1	Filtrace ARP	156
5.5.2	Proxy ARP	157
5.5.3	RARP	158
5.6	IGMP	158
5.7	Oběžníky a linkový protokol	161

KAPITOLA 6

IP-adresa	163	
6.1	Síť – historická epocha I	164
6.1.1	Speciální IP-adresy	165
6.1.2	Síťová maska	166
6.2	Síť – historická epocha II	167
6.2.1	Subsítě	168
6.2.2	Supersítě, autonomní systémy	172
6.3	IP-adresy v intranetu	176
6.4	Nečíslované sítě	177
6.5	Adresní plán	179
6.6	Více jak 254 rozhraní na LAN	180

KAPITOLA 7

Směrování	183	
7.1	Předávání a filtrace	183
7.2	Směrování	185
7.2.1	Zpracování	187
7.3	Manipulace se směrovacími tabulkami	188
7.3.1	Výpis obsahu směrovací tabulky v NT	188
7.3.2	Výpis obsahu směrovací tabulky ve Windows 2000	188
7.3.3	Výpis obsahu směrovací tabulky v Unixu	189
7.3.4	Výpis obsahu směrovací tabulky na směrovačích CISCO	190

KAPITOLA 10

Protokol UDP (User Datagram Protocol)	241
10.1 Fragmentace	243
10.2 Příklad UDP datagramu	243
10.3 Oběžníky	244
10.4 Na co je UDP krátký?	244

KAPITOLA 11

DNS	245
11.1 Domény a subdomény	246
11.2 Syntaxe jména	247
11.3 Reverzní domény	247
11.4 Doména 0.0.127.in-addr.arpa	248
11.5 Zóna	249
11.5.1 Speciální zóny	249
11.7 Rezervované domény a pseudodomény	250
11.8 Dotazy (překlady)	250
11.8.1 Round Robin	254
11.9 Resolver	254
11.9.1 Konfigurace resolveru v Unixu	255
11.9.2 Konfigurace resolveru ve Windows	255
11.10 Jmenný server	258
11.11 Forwarder servery	261

KAPITOLA 12

Protokol DNS	263
12.1 Věty RR	263
12.2 Protokol DNS	265
12.3 DNS QUERY	265
12.3.1 Formát paketu DNS query	265
12.3.2 Záhlaví paketu DNS query	266
12.3.3 Sekce dotaz (Question section)	268
12.3.4 Sekce odpověď, autoritativní servery a doplňující informace	269
12.3.5 Komprese	270
12.3.6 Inverzní dotaz	272
12.3.7 Metody přenosu RR vět v DNS paketu	272
12.3.8 Příklady komunikace	273

Rozšiřující funkčnosti protokolu DNS 283

13.1	DNS UPDATE	283
13.1.1	Sekce záhlaví	284
13.1.2	Sekce zóny	285
13.1.3	Sekce předpokladu	285
13.1.4	Sekce update	286
13.1.5	Sekce doplňujících informací	287
13.1.6	Soubor žurnal	287
13.1.7	Poznámky na závěr	287
13.2	DNS notify	288
13.2.1	Zpráva Notify	288
13.3	Inkrementální zone transfer	290
13.3.1	Formát dotazu	291
13.3.2	Formát odpovědi	291
13.3.3	Strategie čištění (purging)	291
13.3.4	Příklady z RFC 1995	291
13.4	Negativní caching (DNS NCACHE)	293
13.4.1	Jak dlouho udržovat negativní odpovědi v paměti?	294
13.4.2	Pole MINIMUM ve větě SOA	295
13.4.3	Pravidla ukládání negativních odpovědí	295
13.5	Rozšíření DNS pro IPv6	295
13.5.1	Záznam typu AAAA	295
13.5.2	Záznam typu A6	295
13.5.3	Reverzní domény	297
13.5.4	Záznam typu DNAME	297
13.6	DNSsec	298
13.6.1	DNSsec	298
13.6.2	Věta typu KEY	300
13.6.3	Věta typu SIG	301
13.6.4	Věta typu NXT	305
13.6.5	Podpis zóny	307
13.6.6	Výpis	308
13.6.7	Protokol DNS	310
13.7	TSIG	311
13.7.1	TKEY	312
13.8	Uložení certifikátů do DNS	312

KAPITOLA 14

Implementace jmenného serveru 313

14.1	Databáze DNS a program named verze 4	313
14.1.1	Program named verze 4	313
14.1.2	Databáze DNS	315
14.1.3	Formát záznamů	316
14.2	Implementace ve Windows 2000	325
14.3	BIND nové generace	329
14.3.1	Konfigurační soubor	330
14.3.2	Databáze DNS	348
14.3.3	Lightweight resolver	348
14.4	Nástroje pro ladění a administraci DNS	350
14.4.1	Nástroje na ladění DNS	350
14.4.2	Program rndc	361
14.4.3	Signály	362
14.4.4	Deset nejčastějších chyb v konfiguraci DNS	367

KAPITOLA 15

Delegace a registrace domén 369

15.1	Příklad 1	469
15.2	Příklad 2	371
15.3	Registrace subdomén domény cz	372
15.3.1	Dokumenty CZ.NIC	373

KAPITOLA 16

Delegace a registrace reverzních domén 375

16.1	Registrace reverzní domény	380
-------------	-----------------------------------	------------

KAPITOLA 17

Internet Registry 383

17.1	Přidělování IP-adres, domén a čísel AS	383
17.2	Mezinárodní organizace	383
17.3	Rozdělení světa mezi IR a kódy zemí podle ISO-3166	385
17.4	IP-adresy	390
17.4.1	RFC1466 – bloky adres třídy C	390
17.4.2	AS	391
17.5	RIPE	391
17.5.1	Internet Registry	391
17.5.2	Registrace lokálního IR	391

17.5.3	Uzavření hospodářské smlouvy	392
17.5.4	Databáze RIPE	392
17.5.5	Komunikace s RIPE	396
17.5.6	Přidělování IP adres, autonomních systémů a registrace reverzních domén	399
17.5.7	Přidělení čísla autonomního systému	399
17.5.8	Notifikace a autorizace objektů	404
17.6	Registrace subdomén domén .com, .net a .org	406

KAPITOLA 18

DNS v uzavřených podnikových sítích **407**

18.1	Konfigurace kořenového jmenného serveru na témž serveru (BIND 4)	409
18.2	Konfigurace kořenového jmenného serveru na samostatném serveru (BIND 4)	410
18.2.1	Konfigurace jmenného serveru pro kořenovou doménu	410
18.2.2	Konfigurace jmenných serverů pro doménu firma.cz	411

KAPITOLA 19

DNS a firewall **413**

19.1	Společné DNS pro Internet i intranet	413
19.1.1	Ve vnitřní síti se překládá celý Internet	414
19.1.2	Ve vnitřní síti se Internet nepřekládá	415
19.2	Na firewallu je jmenný server Internetu	417
19.2.1	Ve vnitřní síti se překládá celý Internet	417
19.2.2	Ve vnitřní síti se Internet nepřekládá	418
19.3	Duální DNS	419

KAPITOLA 20

Aplikační protokoly **421**

20.1	Telnet	421
20.1.1	Protokol Virtuální terminál (NVT)	422
20.1.2	Příkazy protokolu Telnet	424
20.1.3	Příklad komunikace klienta z Windows NT	430
20.1.4	Příklad komunikace klienta z Unixu	433
20.2	FTP	435
20.2.1	Architektura	435
20.2.2	Aktivní režim komunikace protokolu FTP	438
20.2.3	Pasivní režim komunikace protokolu FTP	440
20.2.4	Příkazy FTP	442

20.2.5	Proxy	444
20.2.6	Návratové kódy	445
20.2.7	Abnormální ukončení příkazu	446
20.2.8	Anonymní FTP	447
20.3	HTTP	448
20.3.1	Klient/server	448
20.3.2	Proxy	452
20.3.3	Brána	455
20.3.4	Tunel	456
20.3.5	Více mezilehlých uzlů	458
20.3.6	URI	459
20.3.7	Relativní URI	461
20.3.8	HTTP dotaz	462
20.3.9	HTTP odpověď	469
20.3.10	Ostatní hlavičky	470
20.3.11	Cookie	475
20.4	Architektura elektronické pošty	478
20.4.1	DNS a elektronická pošta	483
20.5	Formát poštovní zprávy	484
20.5.1	Přehled základních hlaviček z RFC-822	485
20.6	SMTP	486
20.7	ESMTP	489
20.7.1	Potvrzení o doručení zprávy	492
20.8	POP3	497
20.9	IMAP4	499
20.9.1	Neautentizovaný stav	502
20.9.2	Autentizovaný stav	503
20.9.3	Otevřená schránka	507
20.10	Konference	512
20.11	Diskusní skupiny	513
20.11.1	Formát zprávy	515
20.11.2	Protokol NNTP	515
20.12	Protokol LDAP	520
20.12.1	Princip protokolu	520
20.12.2	Datový model LDAP adresáře	520
20.12.3	Protokolové jednotky	525
20.12.4	Servery	530
20.12.5	Klientské programy	530
20.12.6	LDIF	532